

یادداشت

حمایت از بخش کشاورزی مؤثر اما ناکافی

علی اکبری*

● توسعه بخش کشاورزی و افزایش خودکفایی در زمینه محصولات کشاورزی و استراتژیک یکی از اهداف اسناد بالادستی کشور است که دولت به آن ملزم شده است. بررسی کارنامه دولت در پنج سال گذشته نشان می‌دهد دولت به‌جد، افزایش تولید محصولات کشاورزی را از طریق افزایش بهره‌وری آب و خاک در دستور کار قرار داده است. بر این اساس اقدامات مؤثری در زمینه افزایش بهره‌وری کشاورزی در کشور انجام شده که نتیجه آن خودکفایی در برخی محصولات و در آستانه خودکفایی قرارگرفتن بسیاری از محصولات کشاورزی از جمله نیشکر است. حمایت از کشاورزان نیز از دیگر اقدامات مهم دولت در چند سال گذشته بوده که البته ضروری است توجه بیشتری به این موضوع شود.

در مجموع، کارنامه دولت در بخش کشاورزی نمره خوبی دارد و در سال‌های اخیر روند کشاورزی کشور روبه توسعه بوده؛ اقداماتی که اگرچه خوب اما همچنان ناکافی است. در ادامه به تفصیل به این موارد پرداخته می‌شود.

حمایت از کشاورزان: کشاورزان امنیت غذایی کشور را تأمین می‌کنند و بر این اساس هرگونه تشویق و حمایتی از آنها افزایش انگیزه و در نهایت توسعه بخش کشاورزی را به‌همراه خواهد داشت. در سال‌های گذشته اختصاص ارز دولتی برای واردات کالاهای اساسی، معافیت کشاورزان از مالیات و حمایت در حوزه تأمین آب از اقدامات مهم دولت در حمایت از کشاورزان بوده است. با وجود این به‌دلیل اهمیت موضوع تأمین کالاهای استراتژیک، ضروری است به این حوزه اهتمام بیشتری شود.

افزایش بهره‌وری آب: با توجه به کمبود بارندگی‌ها و موقعیت جغرافیایی کشورمان و همچنین هدررفت زیاد آب در بخش کشاورزی در سال‌های گذشته، اقدامات مؤثری در زمینه افزایش بهره‌وری آب انجام شده است.

یکی از اقدامات دولت برای توسعه بخش کشاورزی در زمینه تسهیلات در حوزه «آبیاری تحت فشار» است که بخش عمده آن یعنی حدود ۸۵ درصد از هزینه آن بر عهده دولت است و بخش عمده‌ای از منابع تسهیلاتی و دست‌کم کمک‌های شبه‌بلاعوض در اینجا هزینه می‌شود و در بخش‌های دیگر هم تلاش‌های خوبی شده است.

در سال جاری در کمیسیون کشاورزی درباره آبخیزداری، کنترل ریزگردها و تأمین آب شرب روستاها و حتی تالاب‌ها و دریاچه‌ها مصوبات خوبی داشته‌ایم که آن را در اختیار کمیسیون تلفیق قرار دادیم و پیشنهاد کردیم از صندوق توسعه ملی منابعی به آن اختصاص پیدا کند و امیدواریم که در کمیسیون تلفیق مصوب و انجام شود.

افزایش خودکفایی در تولید محصولات کشاورزی: بحث خودکفایی در تولید کالاهای استراتژیک موضوعی است که نباید آن را نادیده گرفت. قبل از دولت یازدهم بسیاری از مواد غذایی وارداتی بود و این در حالی است که در برخی از محصولات خودکفا شده‌ایم که ازجمله شاخص‌ترین آنها می‌توان به خودکفایی در زمینه گندم اشاره کرد و امیدوار هستیم با ادامه روند بارندگی‌ها در سال آینده از واردات گندم بی‌نیاز شویم.

رشد تولیدات کلزا و دوبرابردن تولید چغندر قند نیز از دیگر دستاوردهای حوزه کشاورزی در پنج سال گذشته بوده است. روند تولیدات بخش کشاورزی از حدود ۹۰ میلیون تن با ۲۰ درصد افزایش رشد درخور توجهی داشته است، هرچند کم‌آبی‌ها و خشک‌سالی وجود دارد، اما نوع مدیریتی که صورت گرفته و معرفی محصولات جایگزین و افزایش بهره‌وری باعث شده این روند روبه‌رشد ادامه یابد.

مجهز شدن به تکنولوژی‌های کشاورزی: یکی دیگر از اقدامات مؤثر در حوزه کشاورزی به موضوع تجهیز به تکنولوژی‌های روز و استفاده از ماشین‌آلات کشاورزی نوین مربوط است. این موارد بهره‌وری کشاورزی را افزایش می‌دهد و سختی کار کشاورزان را کاهش می‌دهد. از سوی دیگر موضوع اصلاح بذر نیز از دیگر اقدامات مؤثر در زمینه توسعه کشاورزی بوده است. این مسئله ماحصل تحقیقات و استفاده از دانش روز بوده که اثرات مثبت خود را در تولیدات کشاورزی نشان می‌دهد.

در مجموع آنچه اهمیت زیادی دارد، عمل به اسناد بالادستی کشور در زمینه کشاورزی و افزایش خودکفایی در تولیدات کشاورزی است. با آنکه اقدامات مؤثر بوده و روند کلی روندی رو به پیشرفت است، ضروری است این روند تسریع شود. توجه به بخش کشاورزی، کاهش فقر مطلق و جلوگیری از افزایش مهاجرت کشاورزان را به‌همراه خواهد داشت و این نکته‌ای است که سیاست‌گذاران این بخش و دستگاه‌های متولی باید به آن توجه کنند.

✦عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی

شرق: روتنر گزارش داده آمریکا موافقت کرده پنج کشور از هشت کشوری که از معافیت‌های وزارت خزانه‌داری آمریکا برخوردار شده بودند، کماکان بتوانند از اردیبهشت‌ماه ۹۸ به‌بعد هم از این معافیت‌ها استفاده کنند. این سخن را می‌توان از دو منظر نگریست: نخست آنکه ایران هنوز هم فرجه دارد از این معافیت‌ها هرچند کمتر، بهره برد و از دیگر سو، صادرات نفت ایران با حذف سه کشور ایتالیا، تایوان و یونان قطعاً با افت مواجه خواهد شد. این فشارها که آمریکا بر ایران وارد کرده، درآمدهای نفتی ایران را چنان متاثر کرده است که رئیس سازمان برنامه‌وبودجه کشور در یکی از سفرهای اخیر خود اعلام کرد: «در حوزه صادرات نفتی به‌شدت دچار مشکل هستیم، به‌گونه‌ای که از دو میلیون و ۴۱۰ هزار بشکه نفت که برای هر روز در سال ۱۳۹۷ که ۴۷ میلیارد دلار درآمد نفتی در بودجه سال جاری پیش‌بینی شده بود، درحال‌حاضر به‌شدت فاصله گرفته و فقط توانسته‌ایم در سال جاری دو میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه نفت صادر کنیم که نه‌تنها با مشکل مقدار کم فروش مواجهیم، بلکه امکان انتقال ارز حاصل از فروش نفت به داخل کشور را نیز نداشته یا به سختی انجام می‌شود». این در حالی است که چندی پیش امیرحسین زمانی‌نیا، معاون تجارت امور بین‌الملل و بازرگانی وزیر نفت ایران در گفت‌وگو با «شان» گفته بود: «هشت کشوری که برای ادامه خرید نفت از ایران موفق به دریافت معافیت از آمریکا شده‌اند، به دلیل فشار و نفوذ مالی آمریکا حاضر نیستند حتی یک بشکه به میزان خرید خود از ایران اضافه‌کنند». در همین مبنا منابع مطلع به «شرق» خبر می‌دهند که تایوان با وجودی که ناشی در بین این هشت کشور قرار داشت، حتی حاضر نشده ریسک کند و نفتی از ایران با وجود برخورداری از معافیت خریداری کند. خبرگزاری روتنر روز جمعه، ۲۸ دی، در گزارشی به نقل از تحلیلگران بازار انرژی نوشت که آمریکا با هدف تقلیل احتمال افزایش بهای نفت، احتمالاً در اردیبهشت ۹۸ معافیت‌ها در مورد خرید نفت از ایران را تمدید خواهد کرد، اما کشورهای کمتری مشمول این معافیت خواهند شد. درواقع دوره معافیت‌هایی که دولت آمریکا برای برخی از کشورها خرید نفت ایران در نظر گرفته در ماه می به پایان می‌رسد و به نظر می‌رسد که واشنگتن این معافیت‌ها را برای برخی کشورها تمدید کند.

۲ علت تمدید معافیت‌های نفتی

روتنر به نقل از کارشناسان نفتی و سیاسی گزارش

اقتصاد

باز هم مذاکرات مشتریان نفت ایران با آمریکا جواب داد

تمدید محدود معافیت‌های نفتی ایران

عکس ایسکا

داد که با پایان یافتن معافیت از تحریم نفتی ایران در ماه می، احتمال می‌رود که دولت آمریکا با هدف جلب رضایت برخی از کشورها و جلوگیری از افزایش ناگهانی بهای نفت، با تمدید معافیت چند کشور موافقت کند، هرچند احتمال دارد بر کاهش میزان خرید توسط این کشورها تأکید ورزد.

ایتالیا، یونان و تایوان، در فهرست حذفی‌ها

با اجرائی شدن مرحله دوم تحریم آمریکا علیه جمهوری اسلامی در اوایل ماه نوامبر، دولت آمریکا در اقدامی غیرمتربقه هشت کشور را از تحریم نفتی ایران معاف کرد. این کشورها عبارت‌اند از: چین، هند، کره‌جنوبی، ژاپن، ترکیه، تایوان، یونان و ایتالیا. مهلت این معافیت شش ماه تعیین شده و در اوایل ماه می منقضی خواهد شد.

در زمان اعلام تحریم نفتی جمهوری اسلامی، مقامات آمریکایی گفتند که هدف آنان رساندن صادرات نفت ایران به صفر است، اما با اعطای معافیت، فروش نفت ایران هرچند با کاهشی قابل‌توجه ادامه داشته.

محدودشدن صادرات نفت ایران به حدود یک میلیون و ۱۰۰ هزار بشکه

به گفته کارشناسان، تمدید معافیت از تحریم نفتی ایران احتمالاً شامل چین، هند، کره‌جنوبی، ترکیه و ژاپن خواهد شد، هرچند مشخص نیست که آیا میزان واردات معاف نیز ثابت خواهد ماند یا نه. در صورت اعطای این معافیت‌ها و بدون تغییر در میزان خرید، صادرات نفت ایران حداکثر به اندکی بیش از یک میلیون بشکه در روز محدود خواهد شد.

دیپلماسی انرژی راه مقابله با تحریم‌ها

سعید ساویز ، کارشناس انرژی

اقتصاد ایران در این روزها به‌شدت تحت‌تأثیر تحریم‌های آمریکا قرار گرفته است. فروش نفت ایران می‌رود تا تحت‌تأثیر کانال دوم معافیت‌های تعیین‌شده توسط آمریکا باز هم کاهش یابد.

اگرچه تحریم‌ها بین‌المللی نیستند، اما در عمل تمام دنیا از وضع قوانین آمریکا تبعیت می‌کنند. نفت و میعانات گازی ایران روی آب جمع می‌شود و این تجمع دارای محدودیت‌هایی است و نمی‌تواند تا ابد ادامه پیدا کند؛ تولید ایران متاثر از این محدودیت‌ها در حال کاهش است.

با وجود تحریم‌ها، سهم ایران در بازار نفت در حال کاهش است؛ از دست‌رفتن سهم بازار فقط مختص به ایران نبوده و دیگر عضو اصلی اوپک، یعنی ونزوئلا نیز با بحرانی به مراتب بدتر از ایران دست‌به‌گریبان است. ضمناً به نظر نمی‌رسد با تغییر وضعیت سیاسی در ایران تغییری در رویکرد آمریکا صورت گیرد، زیرا مهم‌ترین دلیل تحریم ایران، علاقه ترامپ به حقوق بشر یا نقش ایران به‌عنوان بی‌ثبات‌کننده منطقه نیست، دعوا تنها بر سر سهم بازار نفت است و حربه تحریم و حقوق بشر، راهکار غیرمسئولانه‌ای است که شاید تنها و تنها می‌توانست به ذهن کسی مانند ترامپ برسد.

آیا تولیدکنندگان شیل حاضر خواهند شد تا در صورت تغییر در روند سیاست خارجی ایران سهم بازار را به ایران، پس دهند؟ یعنی قید سرمایه‌گذاری خود را می‌زنند و تولید خود را کاهش می‌دهند؟ قطعاً چنین چیزی امکان ندارد و یاباهوی سیاسی نه بخشی از حمایت از حقوق بشر، بلکه قطعه‌ای از امپراتوری نئولیبرالیستی آمریکایی است.

در این شرایط که می‌توان آن را بحران اقتصادی برای دو عضو اصلی اوپک نامید، راهکار برای برون‌رفت چه خواهد بود؟ پیش از هر چیز باید بدانیم که در دنیای بین‌المللی انرژی دقیقاً در کجا هستیم؛ نفت دیگر مهم‌ترین کالای استراتژیک بازار انرژی نیست؛ برای مثال اگر تولیدکنندگان اوپک تصمیم به قطع صادرات بگیرند، دیگر شوکی جدی به بازار وارد نمی‌شود. چون غیر اوپک و نفت شیل به میزان قابل‌توجهی نفت تولید می‌کنند و همچنین بخش اعظمی از نیاز انرژی مصرفی در جهان از طریق گاز یا انرژی‌های تجدیدپذیر تأمین می‌شود. اگر قیمت نفت به زیر ۴۵ دلار کاهش یابد، نفت شیل نمی‌تواند به حیات خود ادامه دهد. از سوی دیگر کشورهای تولیدکننده نفت سنتی نیز

موافقت با تمدید معافیت در مورد هند و چین تا حدود زیادی تحت‌تأثیر ملاحظات سیاست خارجی آمریکا قرار دارد. هرچند برای دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، جلوگیری از افزایش بهای نفت خام در بازار جهانی به منظور حفظ دستاوردهای اقتصادی او ضرورت دارد.

تیغ دوطله تمدید معافیت‌های نفتی

جواد یارجانی، مدیرکل سابق امور اوپک وزارت نفت در گفت‌وگو با «شرق» در این رابطه می‌گوید: تمدید این معافیت‌ها هرچند جلوی افت یکباره صادرات ایران را می‌گیرد، اما کاهش آن از هشت کشور به پنج کشور، قطعاً روی حجم صادرات نفت ایران اثر منفی خواهد گذاشت.

یارجانی در ادامه به علل این اتفاق پرداخته و می‌گوید: از نظر دولت آمریکا، مهم‌ترین مسئله آن است که هم قیمت نفت، خیلی بالا نرود و کنترل بازار را در اختیار داشته باشد و هم اینکه کشورهای مورد اشاره تمایلی ندارند که خود را از نفت ایران محروم کنند، زیرا از منظر اقتصادی آسیب خواهند دید.

به گفته او، این امر نشان می‌دهد که آینده صادرات ایران در دست آمریکاست و این کشور تلاش می‌کند

کنترل صادرات نفت ایران را در دست داشته باشد که

هم به این کشورها آسیبی وارد نشود و هم اهدافشان را پوشش دهد.

SPV و معافیت‌ها، مکمل هم هستند

نرسی قربان، کارشناس ارشد انرژی در گفت‌وگو با «شرق» با نگاه مثبت‌تری به این معافیت‌ها پرداخته

است و می‌گوید: معافیت‌های نفتی آمریکا ابدی نیست و اما تا زمانی که تمدید می‌شود، از صادرات بی‌رویه نفت ایران جلوگیری می‌کند. قربان در ادامه با نگاهی کلان‌تر به برون‌رفت از تحریم‌های نفتی ایران تأکید می‌کند: مهم‌ترین اقدامی که پس از تمدید دوباره معافیت‌های نفتی می‌توان در نظر داشت، پیگیری برقراری کانال مالی (SPV) است تا روند تجارت ایران با اروپا برقرار شود. از آنجاکه معافیت‌های نفتی ایران دائمی نیست و ممکن است فردا نباشد، باید به دنبال آن باشیم که از طریق SPV مکانیسمی برای فروش نفت ایران، انتقال پول نفت و تجارت با اروپا به دست آوریم. به گفته او، این اقدام، هرچند تحریم را بی‌اثر نمی‌کند، اما مشکلات عمده ایران در زمان تحریم را حل می‌کند. این کارشناس انرژی در ادامه توضیح می‌دهد: اگر SPV را مکمل معافیت‌های نفتی در نظر بگیریم، در صادرات نفت ایران در آینده خیلی اثرگذار خواهد بود، اما اگر این دو در کنار هم نباشند، باز هم مشکلاتی را در کنار هم خواهیم داشت.

با این حال او معتقد است که کماکان میزان صادرات نفت ایران مشخص نیست و علت آن را نیز این‌گونه بازگو می‌کند: کشورهایی که از معافیت برخوردار شده‌اند، اعلام نکرده‌اند چه میزان از ایران نفت خریداری خواهند کرد و ایران نیز مایل نیست میزان صادرات نفت را اعلام رسمی کند. البته احتمال اینکه بتوانیم مشتریان نفتی دیگری در سطح جهان نیز بیابیم وجود دارد، زیرا تعداد کشورهایی که به نفت نیاز دارند، کم نیستند و با راهکارهای متفاوت می‌توانیم از این فرصت استفاده کنیم و مشتریان جدیدی بیابیم. بنابراین نمی‌توان رقم مشخصی در زمینه صادرات نفت ایران ارائه داد.

شگرد آمریکا برای جلوگیری از افزایش قیمت نفت

او در تحلیل چرایی تمدید این معافیت‌های نفتی می‌گوید: آن کشورها با آمریکا توافق کرده‌اند تا بتوانند نفت ایران را وارد کنند، زیرا مسائل اقتصادی آنها و نوع پالایشگاه‌هایی که نفت را استفاده می‌کنند با نفت ایران همخوانی دارد و تغییر آنها برای این کشورها هزینه‌زاست. کره‌جنوبی یکی از این کشورهاست که مایل بود میعانات گازی را از ایران وارد کند. از سویی اگر عرضه نفت ایران را در بازار جهانی به‌کلی قطع شود، فشار بیشتری بر سایر نفت‌ها وارد خواهد شد و امکان آنکه قیمت نفت بالا رود، وجود دارد و تنها راه جلوگیری از این میزان افزایش قیمت، جلوگیری از خروج یکباره نفت ایران از بازار خواهد بود.

خبر

اجازه حذف مالیات علی‌الحساب ۱۰درصدی پزشکان را نمی‌دهیم

● عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۹۸ گفت: عزم مجلس برای مبارزه با فرار مالیاتی جدی است و اجازه نمی‌دهیم مالیات علی‌الحساب ۱۰ درصد پزشکان حذف شود. شهرام کوسه‌غراوی در گفت‌وگو با فارس درباره اینکه شنیده شده است پس از تصویب اخذ مالیات علی‌الحساب ۱۰ درصد از پزشکان در کمیسیون تلفیق بودجه سال ۹۸، لابی و فشارها برای حذف این بند از بودجه سال آینده به نمایندگان زیاد شده است، اظهار کرد: این مسئله را خواندم و شنیدم اما این را که لابی وجود داشته باشد، تاکنون ندیده‌ام. به عنوان یک عضو کمیسیون تلفیق بودجه هنوز در این زمینه چیزی به ما منعکس نشده است. عضو کمیسیون تلفیق بودجه سال ۹۸ کشور با بیان اینکه رویکرد اعضا جلوگیری از فرار مالیاتی در بخش‌های مختلف است، بیان کرد: عزم نمایندگان و مجلس برای هرگونه تبعیض و فرار مالیاتی راسخ است و قطعاً این نگاه ادامه خواهد یافت و اجازه حذف را نمی‌دهیم. او با اشاره به ضرورت توجه به اخذ مالیات عادلانه در جامعه تصریح کرد: با توجه به اوضاع اقتصادی قطعاً مبارزه با فرار مالیاتی می‌تواند علاوه بر پیامدهای مثبت، منجر به افزایش درآمدهای دولت شود.

کارگران فاقد بیمه هم بسته حمایتی دولت را می‌گیرند

● مشاور رئیس سازمان برنامه‌وبودجه با بیان اینکه بسته حمایتی دولت شامل حال کارگران فاقد بیمه تأمین اجتماعی هم می‌شود، گفت: اکنون زمان دریافت بسته حمایتی دولت برای کارگران بیمه‌ای است و به‌نوبت جلو می‌رود و افراد فاقد بیمه نیز این بسته را می‌گیرند. به گزارش تسنیم، ابوزر ندیمی، مشاور رئیس سازمان برنامه‌وبودجه، درباره انتقادهایی که به واریزنشدن بسته حمایتی دولت به حساب کارگران فاقد بیمه وجود دارد، به رادیو گفت: گروه‌هایی که شامل بسته‌های حمایتی دولت هستند کارگران، مددجویان، کارمندان دولت، بازنشستگان دولتی، لشکری و سایر صندوق‌ها، رانندگان، اقشار روستایی و فاقد بیمه‌ای‌ها هستند که اکنون زمان دریافت بسته حمایتی دولت برای کارگران بیمه‌ای است و به‌نوبت جلو می‌رود و افراد فاقد بیمه نیز از این بسته‌ها بهره‌مند خواهند شد.

بزرگ‌کاربردترین

آپ، پُرکاربردترین اپلیکیشن پرداخت کشور

دانلود از 733.ir